

fundació i associació Pere Relats

memòria 2013

Carta del President

Carta del President:

Aquest 2013 s'han complert quaranta anys de la mort de Mn. PERE RELATS, un dels grans impulsors d'aquesta Fundació que porta el seu nom.

Mossèn Pere va ser un capellà que va estar al costat de les persones, acompanyant-les en la vida, ajudant-les en les seves necessitats. No va buscar el reconeixement social de la seva tasca, tan sols volia estar al costat de les persones i amb esperit de servei.

La memòria d'aquest any, com podreu veure, és bastant extensa amb l'objectiu d'oferir una bona explicació de la tasca que es porta a terme a les residències i donar prou informació de la nostra entitat.

No és una tasca que es fa «per quedar bé», si fos així no seriem fidels a Mossèn Pere. Les intervencions que duem a terme les fem per acompanyar, tot ajudant, a les persones que atenem als centres.

És per això que us invitem a llegir aquesta memòria, amb esperit positiu, i amb la predisposició necessària per entendre tot el que fem. Sabem que no sempre les intervencions són perfectes, ara bé, s'hi esmercen tots els esforços necessaris per tal que l'acompanyament als residents –malgrat les limitacions que tinguin– proporcioni un dia a dia agradable i satisfactori.

Tota aquesta tasca només serà possible amb la col·laboració de famíliars i treballadors implicats, reconeixent-los l'esforç, així com també dels col·laboradors voluntaris i les aportacions econòmiques. Unint aquest equip humà fem realitat la nostra tasca.

Gerard Bota
President

Membres del Patronat i Junta de la Fundació i Associació Pere Relats:

Gerard Bota Prieto (president), Mercè Montolio Barnolas (vicepresidenta), Jaime Ozores Marco-Gardoqui (secretari), Josep M. Forcada Casanovas, Montserrat Almirall Matas, Francesc Romeu Torrens, Xavier Zaragoza Padró, Josep Bou Cartanyà, Montserrat Carrés Martí, Elena López Mitjavila, Maria Jesús Prades Vives.

Gerent: Raimon Serrallonga Tintoré.

Com indicava a la seva carta el President de la *Fundació i Associació Pere Relats* hem cregut necessari fer un recordatori d'aquells pilars que són importants per a la nostra entitat.

A continuació us els expliquem remarcant que aquests no són fruit de la reflexió d'una única

persona sinó d'un grup nombrós vinculat amb l'entitat desde diferents vessants (professionals d'assistència directa, professionals d'assistència indirecta, Junta, Patronat i voluntaris) que es varen reunir per posar de manifest els trets bàsics de les llars Pere Relats i com volíem donar-hi continuïtat.

› Els nostres pilars

Missió

Donar l'acolliment residencial que necessiten aquelles persones grans que, per motius diversos, no poden valer-se per elles mateixes.

Visió

Plantejar com a forma de treball imprescindible l'estudi i la reflexió de la tasca que realitza per tal de millorar-la dia a dia i arribar a ser-ne referent per a altres entitats.

Dignitat i respecte

Entesos com el reconeixement que cada persona és única, amb una història de vida única i amb unes necessitats pròpies, i així cal tractar-la, tot respectant la seva singularitat.

Participació

Valorem especialment la iniciativa de les persones grans i la seva capacitat per poder mostrar-se als altres sense complexos.

Solidaritat

La perspectiva d'una societat intergeneracional requereix que als nostres centres, a nivell organitzatiu, es pugui donar l'oportunitat a les persones grans de relacionar-se amb joves i infants potenciant la solidaritat, però també el respecte, l'enriquiment mutu, el diàleg i la flexibilitat.

Confidencialitat i intimitat

Preservar el dret a la confidencialitat i intimitat de les persones vinculades a l'entitat és responsabilitat de totes les persones que hi són compromeses.

Prevenició del maltractament

És compromís de tots els col·laboradors de les llars Pere Relats adoptar una posició de prevenició davant les conductes de maltractament.

› El nostre model de funcionament

Per poder avançar en el nostre model de funcionament hem posat en marxa dos projectes de llarga durada que ens ajudaran a seguir aquest camí:

Per un costat el *Model d'Atenció Centrada en la Persona (ACP)* consistent en l'observació dels residents per tal que d'aquesta sistematització se'n puguin treure conclusions i canvis que millorin el seu benestar.

Per un altre costat un *Espai de Reflexió Ètica* que ens faci, cada dia, molt conscients de que treballem amb persones que mereixen especial atenció.

› Els nostres actius

Pere Relats és una entitat sense afany de lucre que s'ha anat forjant al llarg dels anys. Un dels actius més forts de què disposa és el seu equip humà entenent aquest com:

Un equip de govern compromès amb l'entitat i recolzant les iniciatives que ens fan créixer com a entitat.

Un equip de professionals compromesos amb els usuaris, donant un tracte personalitzat, arribant sempre que calgui a l'atenció individualitzada i oferint una comunicació sincera amb els usuaris i familiars per tal que els seus suggeriments siguin oportunitats de millora.

Un equip de voluntaris que organitzat pel grup Caliu s'encarrega de coordinar els voluntaris per poder realitzar accions concretes envers les persones grans, siguin o no residents de la Fundació Pere Relats.

› El nostre model organitzatiu

Les llars Pere Relats s'organitzen funcionalment en diferents àrees que tenen acció directa sobre els usuaris dels centres.

Tenim l'àrea *psico-social* que s'ocupa del tracte amb els usuaris i familiars. Els professionals que en formen part són els treballadors socials i psicòlegs.

Tenim l'àrea *lúdico-terapèutica* que té per objectiu fer gaudir al màxim als

usuaris tenint en compte les possibles limitacions d'aquests. Els professionals que en formen part són els terapeutes ocupacionals i els educadors socials.

Tenim l'àrea *sanitària* que busca el millor tractament mèdic i farmacològic per al benestar de les persones. Els professionals que en formen part són el metge, infermers i fisioterapeutes.

Totes aquestes àrees les considerem necessàries i d'igual importància per poder oferir una bona atenció integral a la persona. De la connexió de les diferents àrees en surt l'àrea interdisciplinària on es debaten les problemàtiques dels usuaris des de diferents punts de vista per oferir la millor intervenció.

A continuació trobareu una relació de les principals accions treballades durant el 2013 que creiem que donen representativitat al que ha estat l'any.

Per un costat tenim les activitats més habituals i que realitzem normalment tots els anys i d'altra costat tenim les activitats i accions concretes que cal destacar del 2013.

D'aquestes activitats més habituals us oferim un ràpid resum amb algunes fotografies concretes sense deixar de remarcar que hem seguit treballant amb els *Pallapupas*, hem seguit fent el bingo, les sortides de divendres a fer un

café, sortides per banyar-se a la platja, sortides de dia sencer i estades d'estiu, cinema, taller d'actualitat i lectura, d'entre d'altres.

Taller d'hort urbà.

Taller de manualitats.

Taller de penellets.

Celebració d'aniversaris.

Sortides per a menjar paella a les guinguetes de Poblenou.

Teràpies assistides amb cans.

A més s'han realitzat una sèrie d'accions més singulars que us expliquem a continuació.

› Projecte *Ens coneixem*

Ens varem plantejar, en un inici, què podríem fer per aconseguir que les persones que atenem es poguessin sentir més valorades.

Després de donar moltes voltes varem creure que dedicar-los temps era el que segurament els faria sentir millor i, a la vegada, especials. Per això varem posar en marxa aquest projecte que el que pretén és poder realitzar activitats individualitzades de lleure entre professionals d'atenció directa i persones ateses.

Cal dir que la proposta s'ha rebut molt bé i que els professionals que hi participen també la valoren satisfactòriament. El professional, enlloc de dedicar-se a les seves tasques habituals es dedica, durant tot un dia, a la persona fent activitats significatives per a ella.

Pensem que aquesta també és una forma de donar atenció a les persones que viuen als nostres centres.

Fins ara s'han realitzat diferents sortides. Entre elles: la Dolors i el Manolo varen anar a conèixer el *Museu del Barça*, la Maria i la M. Carme varen anar a prendre xurros al carrer Petritxol i el José Luis i la Maria Eugènia varen anar a la catedral i a passejar pel barri gòtic de Barcelona.

Durant el 2014 seguirem programant noves sortides. Creiem que aquest projecte ens permetrà millorar la qualitat de la nostra atenció envers les persones que atenem.

› Musicoteràpia

Als nostres centres sempre ha existit consciència que la música afavoreix la millora del benestar de les persones. En aquest sentit, quan encara la musicoteràpia no era massa valorada en l'entorn de residències de gent gran, ja es va implantar a les llars Pere Relats. Era l'any 2003.

Posteriorment es va iniciar el programa de model de funcionament basat en l'*Atenció Centrada en la Persona*. Com a musicoterapeutes ens hem trobat amb la necessitat de flexibilitzar el programa fins al punt que sigui el mateix resident qui decideixi la personalització del seu programa.

Així doncs, en el nou procés d'intervenció obtenim una valoració inicial a través de la seva història musical. Hem elaborat un qüestionari on es poden veure les seves preferències (recollides pels familiars en cas de demència). A partir d'aquí planifiquem les intervencions i oferim les tècniques que trobem més adequades dins de la nostra disciplina.

Aquesta nova forma de funcionar la varem introduir al setembre del 2013 i els resultats obtinguts fins ara són molt satisfactoris:

- Augment quantitatiu de residents participants del programa.
- Augment qualitatiu a l'afavorir que familiars i usuaris puguin gaudir de la mateixa activitat donant-se acompanyament mutu.

› Concert de *Fondation Résonnance*

Aquesta Fundació té la missió d'«Ofereix la música clàssica gratuïtament allà on no hi arriba». Aquests concerts, igual que la resta de concerts i actes musicals que s'han organitzat durant l'any, pretenen aconseguir objectius tant importants com millorar l'estat d'ànim, disminuir el dolor i malestar, potenciar la comunicació i la participació en activitats socials i millorar la comunicació amb els familiars.

Aquest any, doncs, hem comptat amb la col·laboració desinteressada d'aquesta fundació que el dia 13 de novembre van oferir un concert de piano i l'1 de desembre un concert d'orquestra de cambra.

Volem destacar el gran nombre de persones que van participar-hi, unes noranta, comptant familiars, voluntaris, alumnes de pràctiques i treballadors de la casa.

Després de l'èxit aconseguit esperem repetir l'experiència l'any vinent.

● Projecte vinculat a la *Fundació Alzheimer Catalunya*

Hem iniciat un nou projecte compartit amb la *Fundació Alzheimer Catalunya* que té per objectiu donar suport psicoeducatiu als familiars i amics de persones que pateixen Alzheimer.

El projecte ha constatat de deu sessions de grup en les quals la psicòloga Montserrat Tarrech ha proporcionat suport emocional i educatiu a les persones que tenen familiars que pateixen de demències tipus Alzheimer. El grup constava de vuit membres.

És important remarcar que tots els que hi han participat han entès la importància d'aquesta formació i han col·laborat en repartir el cost de la mateixa. Ha estat un projecte finançat a tres bandes: usuaris, *Fundació Pere Relats* i *Fundació Alzheimer Catalunya*.

Acabades les sessions, el grup segueix trobant-se una vegada cada mes i gaudeixen del suport d'una treballadora social del centre.

La valoració dels usuaris que han participat en aquesta formació ha estat molt positiva. Per això, de cara el 2014, es treballarà per a la formació d'un nou grup.

› Teràpia ocupacional: plataformes de Trasllat

L'últim trimestre d'aquest 2013 s'han començat a utilitzar les plataformes de trasllat a la quarta planta de la residència del carrer Venero, a l'activitat del ball i en la fisioteràpia individual.

Les plataformes de trasllat permeten fer transferències en posició de **bipedestació** de forma ràpida i fàcil, estimulants l'activitat del resident i reduint l'esforç per part de l'usuari però també per part de la persona que assisteix al resident.

Planifiquem per al 2014 poder incrementar el nombre d'unitats de plataformes de trasllat i que tots els usuaris se'n puguin beneficiar.

› Nous reptes per a l'equip assistencial directe

L'equip de gerocultores porta el pes de la responsabilitat assistencial primària donant resposta a les necessitats bàsiques de la vida diària.

Aquest equip consta de quaranta-quatre professionals dedicats a l'assistència geriàtrica. La majoria són del sexe femení i formades per fer de manera satisfactòria aquestes tasques. A més, organitzem l'assistència directa amb dues coordinadores de centre que donen el primer suport a la resta de companyes en cas de necessitat.

Aquesta figura de la coordinadora té la responsabilitat del bon funcionament de la tasca assistencial directa dins els centres. Igualment resol les incidències que puguin sorgir i és l'enllaç entre l'equip tècnic i l'equip de gerocultores.

El repte assolit el 2013 ha estat el de millorar la qualitat en la cura assistencial des d'un punt de vista global. Tant en l'assistència sanitària com també des del punt de vista de la persona. Oferir formació a totes les persones que col·laboren a *Pere Relats* però, en especial a aquest equip, ha estat un dels mitjans per encaminar-nos cap a una assistència d'alta qualitat.

› Noves Dietes

Per garantir, i en alguns casos millorar, l'estat nutricional dels nostres residents, hem adaptat els menús a les seves necessitats actuals. Assessorats per un equip de nutricionistes del grup *Serunion* s'han establert les següents dietes:

1. basal
2. de fàcil masticació o texturitzada
3. diabètica
4. triturada
5. astringent
6. de protecció gàstrica
7. sense lactosa
8. sense ou
9. anti-flatulent
10. celíaca
11. hipocalòrica

Amb aquestes noves dietes arribem a la personalització del menú oferint allò que realment necessita la persona atesa.

La implementació de la dieta texturitzada va ser un acord de tot l'equip interdisciplinari amb l'objectiu de fer més agradable l'alimentació de les persones amb dificultats de masticació i/o deglució i que havien de seguir una dieta triturada. La texturització de determinats aliments (carn, peix, tomàquet...) fa que aquests es puguin prendre conservant el seu sabor original. Això ha comportat l'adquisició d'una màquina-robot.

› Analítiques i comunicació amb els familiars d'usuaris

S'ha assolit l'objectiu de realitzar, com a mínim al llarg de l'any, una analítica de sang i d'orina a tots els residents com a control rutinari del seu estat de salut en persones d'edat avançada amb pluri-patologia i sovint poli medicades.

D'altra banda, per afavorir la comunicació amb els familiars d'usuaris s'ha creat un correu electrònic directe a l'equip sanitari per facilitar el contacte amb les famílies i els membres d'aquest equip.

› Tallers de formació sanitària

S'han dut a terme diverses activitats de formació continuada adreçada al personal gerocultor, tractant aspectes molt rellevants de la pràctica diària amb l'intent d'aclarir conceptes, esvair dubtes i amb l'objectiu fonamental de millorar la nostra tasca assistencial. Realitzats d'una manera atractiva, pràctica, interactiva i participada se n'han fet dues sessions amb el següent contingut:

a. 16 i 23 de maig

- Interpretació pictograma i ús del llençol lliscant.
- Cura de la pell.
- Criteris de derivació hospitalària.
- Utilització de l'esfigmomanòmetre i mesura de la Tensió arterial.
- Utilització correcte dels inhaladors i càmeres d'inhalació.
- Administració de fàrmacs i pegats transdèrmics.
- Embenatges.

b. 4 i 21 de novembre

- Diabetis: situacions d'emergència.
- Interpretació de la febre.
- Interpretació dels resultats del pulsioxímetre.
- Interpretació del les sigles utilitzades en la nostra tasca.
- Embenatges.
- Interpretació dels pictogrames.

● Formació espai de Reflexió Ètica

Al febrer de 2013 seguint la directriu del *Patronat de la Fundació Pere Relats* de fer present la reflexió ètica en el dia a dia dels centres i a proposta de l'*Espai de Reflexió Ètica* de la *Fundació Pere Relats* es varen organitzar unes jornades de formació per fer present a tots els assistents aquesta directriu.

La formació va ser útil per prendre consciència del fet que les actuacions de totes les persones que formen part de l'organització tenen una vessant ètica i, per tant, cal ser molt conscients de tot allò que fem.

Hi varen assistir al voltant de vuitanta persones, organitzades amb grups heterogenis: tècnics, administratius, manteniment, neteja, cuina, gerocultores, etc... Aquests grups de professionals varen ser capaços de prendre consciència de la importància de l'ètica en la vida als centres.

› El video i el web

Tenim ganes que pogueu gaudir del video que hem elaborat. Aquest video no és només de caràcter institucional per explicar la vida a les residències i com creiem que hem de recolzar a les persones que atenem.

També és un video per als residents i treballadors que han gaudit participant-hi i fent d'actors i actrius! Així és com pensem que ha de ser la vida a les nostres residències.

D'altra banda creiem que és un video de qualitat, amb lletra i música escrita especialment per a aquesta entitat per Angel Valverde i veu de Manu Guix.

Mira'l si encara no has tingut l'oportunitat de fer-ho. Passaràs una bona estona! El trobaràs al web a la pàgina inicial.

També hem renovat la pàgina web. Hi hem afegit diferents apartats que hem cregut que serien útils per a les persones que busquen informació de la nostra entitat. La podeu veure a www.pererelats.org

› Les Inversions

Els anys anteriors havíem dedicat molts recursos a actualitzar el sistema d'ascensors i la façana. Faltava encara renovar el vestíbul d'entrada i moure el magatzem d'alimentació a una altra ubicació de l'edifici.

El vestíbul

El 2013 hem reorganitzat el vestíbul d'entrada. Les obres es van efectuar del maig al juliol de 2013 i varen consistir en crear un nou espai dedicat a saleta d'espera, resguardat del fred, i una nova oficina de recepció.

Aquesta recepció, ara, és oberta per tal d'afavorir una bona comunicació amb l'usuari o les persones que venen a demanar informació. També es va aprofitar per col·locar una porta automàtica que facilita l'accés dels usuaris amb problemes de mobilitat.

Nova Sala d'activitats – Menjador

En l'espai on hi teníem un magatzem d'alimentació hi hem creat una nova sala d'activitats. Està situada a la planta 1 i té llum natural. És una sala polivalent d'activitats, reunions o espai de descans del personal.

Igualment, en l'estona de migdia s'aprofita com a menjador pels treballadors del centre i d'aquesta manera no es molesta els residents als seus respectius menjadors.

Nou magatzem a peu de carrer

En l'espai dedicat al garatge hem traslladat el magatzem d'alimentació. D'aquesta manera l'accés per part dels proveïdors és més fàcil i s'evita haver de creuar vestibul i sales polivalents. Igualment seguim amb un espai, més petit, dedicat a garatge.

Llits automàtics

Tot i ser una residència de gent gran i no un hospital veiem cada vegada més necessari disposar de llits automàtics tipus hospitalari que facilitin la vida al resident i la tasca al treballador que l'assisteix. Per això s'ha fet una inversió en aquest tipus de mobiliari que tindrà continuïtat durant l'any 2014.

› Dades d'interès general

Acabem la memòria 2013 amb la resposta a una sèrie de preguntes concretes que defineixen com són les llars Pere Relats.

Quin és el perfil d'usuari de les Llars Pere Relats?

El sexe predominant és el femení amb una edat majoritària entre vuitanta i vuitanta-cinc anys.

La gran majoria de residents provenen del barri de Poblenou i són de nivell econòmic inferior a la mitja del barri.

Pel que fa a la dependència tenim als nostres centres 40 persones amb alta dependència, seixanta de mitja dependència i catorze de baixa dependència.

Quins centres tenim?

Tenim actualment tres centres operatius: El centre del carrer Venero 4 acull a vuitanta-tres usuaris, al camí antic de València 5 se n'acullen quinze i al carrer Llull 181 se n'acullen setze. En total atenem cent catorze usuaris en residències i cinc usuaris en centre de dia.

La majoria de persones amb dependències altes les acollim al centre del carrer Venero, mentre que els altres dos centres, per tenir tipologia de pisos, els utilitzem per acollir persones menys dependents.

Al centre del carrer Venero disposem de diferents sales de menjador, gran sala polivalent per a fer-hi activitats diverses, gimnàs, sortida arran de carrer, etc. En aquest mateix edifici la quarta planta està dedicada a cuidar persones amb demències, siguin tipus alzheimer o d'altres tipus. A la tercera i segona plantes els professionals cuiden persones grans que no tenen mancances físiques importants. Els professionals de la primera planta tenen cura de persones amb grans dependències, siguin físiques o mentals.

Les residències dels carrers Antic de València i Llull són pisos reformats per atendre les persones grans. Tenen un funcionament diferent pel simple fet de ser residències molt més petites, quasi familiars. Els residents s'hi troben molt còmodes i les adaptacions, pel simple fet de tenir un tamany reduït, acostumen a ser ràpides i senzilles.

Intentem que cada una d'aquestes plantes o centres constitueixin per si mateixes una unitat de convivència però també ens interrelacionem i realitzem activitats conjuntes.

Quines són les ratios d'assistència que marca el Departament de Benestar i Família de la Generalitat i quines són les ràtios de Pere Relats?

El Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya és qui regula la forma d'assistència als usuaris. Aquest departament, doncs, és qui marca les ratios del personal. Pel que fa a l'assistència directa per part de les auxiliars de geriatria la ràtio 2013 és de 0.23 / 0.25 / 0.32 auxiliars per resident en funció de si la dependència és baixa/mitja/alta.

A Pere Relats la ràtio durant el 2013 ha estat de 0.39 auxiliars per resident; per tant, molt per sobre del que marcava la normativa. Sense dubte, aquest fet, fa que els usuaris puguin estar molt millor atesos pel que fa al desenvolupament de les seves activitats de la vida diària respecte el que fins i tot estableix l'administració.

Quins són els endarreriments per cobraments pendents. Què passa amb les PEV i com col·labora la Fundació?

Durant el 2013 el deute contret amb l'administració per serveis prestats i no cobrats a data 31 de desembre ha estat de seixanta set mil euros. La situació econòmica majoritària dels futurs usuaris tampoc és bona alhora que agreujada per l'aturada en les prestacions econòmiques vinculades (PEV) per part de l'administració. Això significa que els usuaris no reben la contraprestació establerta per l'administració per poder pagar les residències.

Com a Fundació s'estudien tots aquells casos en què els usuaris no poden arribar a pagar les quotes estipulades. Aquestes ja són habitualment inferiors als preus de mercat de residències assistides.

Durant l'any 2013 hi ha hagut trenta dos residents que han pagat per dessota de la quota oficial, la diferència de preu l'ha assumit la Fundació.

Tipus de places d'atenció: col·laborada, concertada, pev, privada.

Les Llars Pere Relats disposen de 54 places públiques en règim de col·laboració i 60 places privades. El servei ofert als usuaris, siguin de plaça pública com plaça privada és el mateix. A diferència d'altres organitzacions tothom paga el mateix preu de manera que mai el preu és motiu per atendre millor o pitjor una persona, ni des del punt de vista assistencial ni des del punt de vista del tipus d'habitació que li correspondria (doble o individual).

Futur del sector. Ocupació dels centres.

Les dades de què disposem del sector ens diuen que en aquests moments hi ha a la vora de disset mil places de residència pública sol·licitades pendents d'assignació a usuaris mentre que hi ha un excedent de places privades d'un nombre similar. No obstant, als nostres centres, l'ocupació al 2013 ha estat del 97%, pràcticament tocant a la plena ocupació.

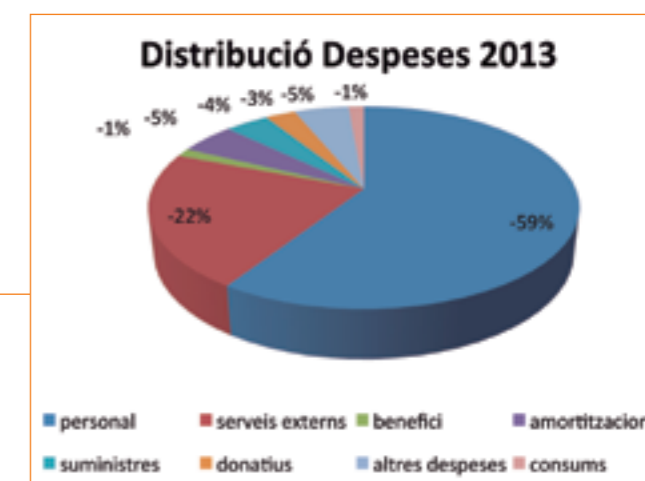
Informació financera

Els comptes 2013 han estat auditats amb un resultat d'informe favorable. L'auditoria de Comptes Anuals s'ha portat a terme per mitjà de l'empresa Forward Economics, SA.

El pressupost total de les Llars Pere Relats per al 2013 ha estat de dos milions d'euros.

Pel que fa a les despeses el principal capítol és la despesa de personal –la plantilla mitja ha estat de setanta-una persones-. Pel que fa als ingressos el principal capítol ha estat el de les quotes privades.

Les despeses s'han distribuït amb els següents capítols i percentatges:

Els ingressos s'han distribuït amb els següents capítols i percentatges:

Fundació Pere Relats
c/ Venero 4-6 – 08005 Barcelona
NIF: G-61353405
fundacio@pererelats.org

Associació Pere Relats per a ancians
c/ Llull 181 – 08005 Barcelona
NIF: G-08660516
associacio@pererelats.org

Tel.: 93 300 29 76 / fax: 93 507 61 61 / www.pererelats.org

Centres: Venero 4-6 / Camí antic de València 5, 3r 1a / Llull 181, baixos